

MURERNYT | April 2024

Jubilæums-
nummer
20

- **Tema:**
**Genbrugssten er det nye
sort i branchen .... Side 3-4**
- Store medlemsrabatter
med Visma Logbuy ..... Side 5
- Farvel til
Mr. Murersektionen ..... Side 13

Formanden har ordet

Jeg synes, at det er på sin plads at takke for genvalget som formand på generalforsamlingen i Vejle. Her seks år efter at jeg blev valgt som formand for første gang, er jeg nøjagtig lige så ydmyg over for den opgave, der venter, som jeg var for seks år siden.

Ydmyg fordi jeg udmærket er klar over, at der fortsat er nok at tage fat på. Kigger vi på vores egen butik, må vi konstatere, at medlemsbasen bliver mindre år for år. En stor del af dette kan forklares med ydre faktorer såsom konkurser og generelle tendenser til, at færre

føler sig forpligtet til at organisere sig. Men vi er også nødt til at kigge indad og stille helt skarpt på, hvad vi kan gøre bedre for at vise virksomhederne, hvorfor det bør være en no brainer at være medlem af Murersektionen som murervirksomhed.

Uden en stor og stærk medlemsbase, ingen stor og stærk Murersektion. Det er virkeligheden. Og det perspektiv er ikke positivt for den enkelte murervirksomhed.

Kigger vi udad, står vi ligeledes over for store og udfordrende opgaver. For eksempel er det ikke lykkedes branchen som helhed at knække nødden og få flere til at vælge mureruddannelsen. Det er selvsagt et problem. Ligesom murerbranchen er lidt ekstra udfordret af en klimadagsorden i byggeriet, som ikke altid virker helt fair i konkurrencen med andre fag.

Med den slags udfordringer foran os er det særdeles positivt, at vi har et godt og konstruktivt samarbejde i bestyrelsen. Og det har vi vitterligt. Med dygtige mennesker der for manges vedkommende har arbejdet en årrække for at fastholde sektionens position og varetage dens interesser. Dette gode samarbejde er afgørende for mig som formand.

Peter Andersen

INDHOLD

Indhold + Formandens ord	2
Tema: Genbrug af mursten	3-4
STORE rabatter	5
Mørtelproblematik.....	6
Hydrauliske mørtler	7-8
Side 9-byggeriet	9-10
Generalforsamling 2024	11-12
Farvel til Mr. Murersektionen.....	13
Tidsregistrering + Faglig voldgift	14
Kemisk risikovurdering.....	15
De 10 Bud	16
Kurser & uddannelser + Hjælp & vejledning.....	17
Kort & Godt	18
Bagside.....	19

TEMA: GENBRUG AF MURSTEN

Genbrugssten er det nye sort i branchen – eller måske snarere det nye klimagrøn

Vi ser flere og flere nybyggerier opført med genbrugte mursten. Og for murerbranchen står det klart, at der ikke blot er tale om et modefænomen, men om noget som kun vil vokse i årene fremover. Vi tog fat i direktøren for Gamle Mursten for at få svar på de spørgsmål, alle stiller sig selv.

Claus Juul Nielsen, direktør i Gamle Mursten, lad os springe direkte ud i det: Hvordan sikrer I, at jeres genbrugssten overholder kravene til styrkeklasse og kvalitet?

Det gør vi på nøjagtig samme vilkår som gælder for nye mursten. I CE-testene gennemfører vi både tryktest og frosttest og vandoptagetest, og vi skal opfylde de samme krav som gælder for nye sten. På den måde kan vi dokumentere en ydeevneerklæring på vores sten, der matcher en ny mursten. Kort sagt har vi nøjagtig samme procedure for kvalitetssikring og styrkeklasse som en ny teglsten.

Hvad med skår - kan man som kunde risikere at få en leverance med mange skårede sten, som evt. må kasseres?

Vi har ikke registreret nogen spildprocenter, ud over hvad man generelt forventer, når man murer med sten. Igen er det sammenligneligt med nye sten. Det vi ved er, at vores gamle mursten er fuldblændt, og selv om der skulle være gået et lille skår af sådan en fuldblændt sten, så er den fuldstændig identisk, kvalitetsmæssigt og frostsikkerhedsmæssigt, som en ny, fuldkantet sten. Det viser test fra Teknologisk Institut. Og det fortæller jo noget om kvaliteten af mursten som byggeelement, at du kan tage en måske 100 år

gammel sten, og så er den stadig på 100 procent, hvad kvaliteten angår.

Risikerer man ikke, at genbrugsstenene har ligget i en bunke et eller andet sted og suget vand, og at de derved har taget skade?

Vi håndterer slet ikke sten, der på den måde har ligget i måneder og måske er blevet grønne og gennemvædede. De mursten vi håndterer er stort set lige blevet revet ned og står tørt og godt på vores murstenshotel. Stenene står aldrig udenfor, en færdigvare står heller aldrig udenfor. Så vi gør alt, hvad vi kan for at undgå gennemvædede sten.

Brugte mursten fra et såkaldt donorbyggeri. Stenene opbevares tørt på lager.

Er der nogle arbejdsgange for mureren, som er anderledes, når du arbejder med genbrugssten?

Ikke væsentligt, opmuring og fugning er det samme. I virkeligheden er det måske en smule nemmere at arbejde med de gamle sten, fordi de er mindre følsomme over for syre. Med gamle mursten skal du sådan set bare sikre dig, at fugen er lavet professionelt. Gerne med kalkmørtel så stenene kan genbruges igen-igen.

Hvad skal man forvente på prissiden, hvis man vælger genbrugssten frem for nye sten?

Vi har overordnet to kategorier. Den ene er håndrenset sten, som pilles ned i hånden og som meget præcist skal matche stenen på en given bygning, fx en murermestervilla. Det er en noget dyrere sten, som ligger i ca. +25 kroner og opefter.

Den anden kategori er industristen, kan man sige. Her kan bygherre enten selv komme med stenene fra et 'donor-byggeri', hvor vi renser stenene og leverer dem retur. Prisen for dette er sammenlignelig med markedsprisen for nye sten. Ellers skal vi ud og købe råvarer først, og det er typisk en smule dyrere end nye sten, de starter typisk fra 10-14 kroner per sten.

Hvordan er jeres leverancekapacitet i forhold til større byggesager - kan I følge med her?

Fra 1. maj har vi en kapacitet på 20.000 sten om dagen. Forleden havde jeg møde med en kunde, som måske gerne ville bestille en million sten ad gangen. Og det vil vi i så fald skulle bruge mindst 3-4 måneder til at producere. Så vi har lidt forberedelsestid, og vi skal jo typisk ud og købe råvarer ind på forhånd. På den måde er det en fordel, at kunden sjældent står og skal bruge en million sten fra den ene dag til den anden.

Hvad er den 'grønne gevinst' ved genbrugssten?

Produktion af en ny mursten udleder i omegnen af 1/2 kg. CO₂. Og eftersom der går 63-64 sten pr. m² murværk, udleder en m² murværk med nye sten omkring 32 kg. CO₂. Disse 32 kg. CO₂ pr. m² sparer du jo ved at bygge med genbrugssten, og det kan altså mærkes i klimaregnskabet. Det gør, at genbrugssten er attraktivt for ikke mindst større byggerier, som skal holde sig under bestemte grænseværdier for CO₂-udledning pr. m². Grænseværdier som i øvrigt kun bliver lavere i fremtiden.

Claus Juul Nielsen, direktør i Gamle Mursten
www.gamlemursten.dk

Sten til visse byggerier sorteres og renses i hånden

Eventuelle små skår påvirker ikke fuldbændte stens kvalitet.

Renset og pakket palle med mursten.

Rensede og pakkede sten på vej til byggepladsen.

MEDLEMSFORDEL

STORE rabatter – nemt og hurtigt

Billigere brændstof. Billigere elektronik. Billigere tøj. Billigere rejser. Billigere... stort set hvad som helst. Som medlem af Murersektionen får du nu mærkbare rabatter på en lang række varer og services med fordelsportalen Visma LogBuy.

Det tager et par minutter at oprette dig i Visma LogBuy. Og så har du nemt og hurtigt adgang til særdeles gode rabatter på en meget lang række varer og services.

Det kunne være lukrative rabatter på brændstoffet til firmabilen. Det kunne være rejser med udvalgte flyselskaber. Det kunne være tøj og sportsudstyr. Det kunne faktisk være det hele.

Som medlem af Murersektionen har du fået en invitation til at oprette dig i Visma LogBuy. Og er du interesseret i gode rabatter gennem et simpelt værktøj, så kan vi kun opfordre dig til at komme i gang – det er nemmere, end du tror.

Du har også mulighed for at tilbyde rabatordningen til dine ansatte som et personalegode.

Spørgsmål eller brug for hjælp til Visma LogBuy

Har du brug for hjælp til oprettelse af din profil i Visma LogBuy, eller har du spørgsmål til en konkret rabat eller deal – så sidder venlige mennesker i Visma LogBuy klar til at hjælpe dig.

Du kan kontakte dem på:

Tlf.: 7020 6556

Mail: support@logbuy.dk

Eksempler på firma-rabatter

- ▶ Benzin og diesel
- ▶ Billeje
- ▶ Elektronik (*Elgiganten, Power, Samsung*)
- ▶ Kontorartikler (*Lyreco*)
- ▶ Rejse og hotel (*Scandic, Norwegian, Hotels.com*)
- ▶ Forsikring (*Topdanmark*)

10-40%
rabat

Forsøg med funktionsmørtler (type M5)

Afskalninger på fugen allerede efter første vinter. Det problem rapporteres der om, når murværket er blevet fuget med en funktionsmørtel af typen M5 leveret som tørmørtel. Nu har Murersektionen fået undersøgt, om det har betydning, hvorvidt fugen trykkes med pind eller fugepressejern.

Murersektionen har fået udført en række forsøg på Teknologisk Institut for at afklare om trykke-metoden spiller ind, dvs. om fugen trykkes med pind eller fugepressejern. Disse forsøg viser, at der ikke kan konstateres forskel på, om en funktionsmørtelfuge trykkes på den ene eller anden måde.

Uafklarede spørgsmål

Spørgsmålet er herefter, hvor årsagerne til problemet så ligger? Nogle af de mest oplagte muligheder er nok tidspunktet for trykning af fugen og/eller i hvor høj grad og hvor lang tid, murværket har været afdækket.

Disse dimensioner blev ikke afklaret i nævnte forsøg på Teknologisk Institut. Men vi har sammen med Danske Tegl nedsat et udvalg, der skal indsamle mere viden og igangsætte yderligere undersøgelser.

Anbefalinger her og nu

Hvis du bruger en funktionsmørtel, er det bedste du kan gøre indtil videre at følge disse anbefalinger:

- Følg nøje leverandørens anvisninger for den pågældende M5-mørtel
- Få en skriftlig anvisning fra leverandøren på retningslinjer for afdækning

”

Vi har sammen med Danske Tegl nedsat et udvalg, der skal indsamle mere viden

”

samt tidspunkt for trykning af fugen (hvis det ikke står i brugsanvisningen)

- Hvis ikke leverandøren kan levere en anvisning, anbefales det at der tages forbehold for anvendelse af mørtlen.
- Brug altid tørre sten i vinterhalvåret
- Afdæk altid murværket - se evt. denne [vejledning fra mur-tag.dk](#) og denne [vejledning fra De 10 Bud](#)
- Følg De 10 Bud
- Fotodokumentér dit arbejde, ikke mindst afdækningen

→ **Læs mere i dokumentet 'Oplysninger ved anvendelse af funktionsmørtler' som findes på denne side**

Del din viden

Hvis du oplever problemer med afskalning af fuger på trods af at have efterlevet leverandørens anvisninger, bedes du kontakte Murersektionens konsulent Kasper Toudahl på kto@di.dk, så vi kan samle alle erfaringer og viden ind.

Medvind til hydrauliske mørtler fra Weber

Mørtler der er baseret på hydraulisk kalk, kalk, sand og vand – også kaldet hydrauliske mørtler - bliver mere og mere populære i forbindelse med både nyt byggeri og renoveringer. Og det er der god grund til ifølge David Pedersen, produktchef hos Saint-Gobain Weber og mangeårig ekspert i mørtler til den danske byggebranche.

Nye klimakrav stiller skarpt på hele byggeriets livscyklus

”Hydrauliske mørtler har den gode egenskab, at murværket nemmere kan skilles ad igen end hvis man fx bruger cementbaserede mørtler. Selv om det måske ikke er det første, man tænker på i en travl byggeproces, så spiller valg af mørtel altså en vigtig rolle i forhold til at skabe en samlet bygningsmasse, som er mere bære-

dygtig - også når vi kigger langt ud i fremtiden,” forklarer David Pedersen. Det er i høj grad de stigende krav til dokumentation af et byggeris klima- og miljøbelastning set i et livscyklus-perspektiv, der har skubbet til efterspørgslen efter de kalkbaserede mørtler.

Kravene betyder nemlig, at det også tæller i klimaregnskabet, at de

Opmuring med KKH-mørtel gør det muligt nemt at adskille mursten igen og igen. Helt i tråd med branchens ønske om 'design for disassembling'.

”

Webers hydrauliske mørtler uden cement er netop 'mørtler til adskillelse' som betyder, at man relativt nemt kan skille murværket ad

”

enkelte bygningsdele kan genanvendes, når bygningen engang ude i fremtiden skal rives ned eller renoveres.

Bæredygtige bygninger skal kunne skilles ad som byggeklodser

”I arkitektkredse har man længe arbejdet

med begrebet 'design for disassembling' – eller design til adskillelse - og det har heldigvis spredt sig til resten af bygge- og anlægsbranchen. Det går kort fortalt ud på at designe løsninger til nybyggeri eller renoveringer, som kan skilles ad igen, når bygningen skal rives ned eller renoveres. Lidt ligesom byggeklodser, som man så kan genbruge igen og igen eller benytte i cirkulær produktion af nye materialer,” siger David Pedersen og understreger:

”Webers hydrauliske mørtler uden cement er netop 'mørtler til adskillelse' som betyder, at man relativt nemt kan skille murværket ad, når bygningen skal nedrives, og dernæst genbruge murstenene.

Fortsættes...

De kommende generationer af murere bør også lære, at valg af mørteltype kan have stor betydning flere årtier senere. Saint-Gobain Weber er derfor sponsor og storleverandør af mørtel uden cement ved DM i Skills.

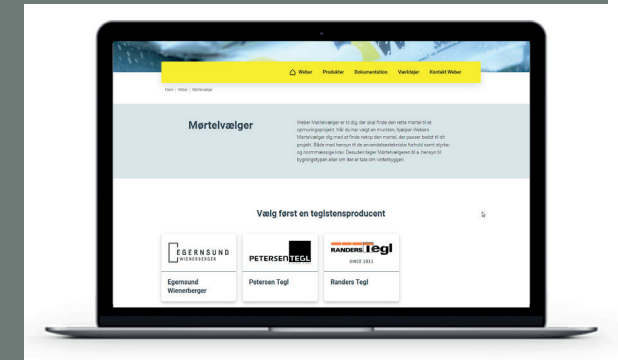
Og heldigvis er der flere og flere aktører inden for byggeriet, der vælger at genbruge gamle mursten. På den måde sparer vi både på naturens naturlige ressourcer og ned-sætter CO₂-udledning til fremstilling af nye mursten.”

Hydraulisk mørtel til fremtidens murere
David Pedersen er ikke i tvivl om, at hydrauliske mørtler uden cement også i fremtiden vil være et populært valg i den grønne omstillings tjeneste – og for at få point i bæredygtighedsregnskaber som fx DGNB

certificeringsordningen. Og det er en af grundene til, at Saint-Gobain Weber til dette års DM i Skills er sponsor og storleverandør af mørtel uden cement til nogle af Danmarks bedste murer talenter. For som David Pedersen siger:

”Det er vigtigt, at vi også lærer de kommende generationer af murere, at det valg de tager, når de vælger mørteltype, kan have stor betydning flere årtier senere, når bygningen skal renoveres eller rives ned.”

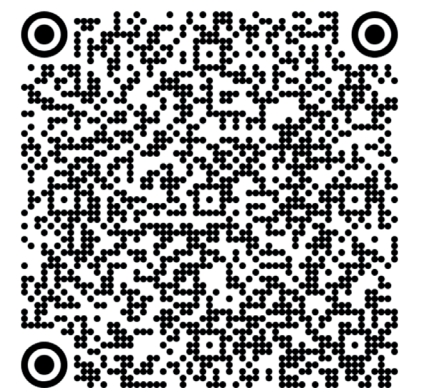
Mørtelvælgeren viser vej i junglen af mørtler

Det kan selvsagt være noget af en jungle at finde ud af, hvilke typer af mursten, der egner sig til at bruge sammen med hydrauliske mørtler. Der findes flere hundrede typer af mursten, og en mursten må ikke være af typen, der suger alt for meget vand, hvis den skal bruges sammen med hydraulisk mørtel.

Heldigvis har et par af David Pedersens kolleger hos Weber for nogle år siden kortlagt, hvilke typer af mursten, der passer til hvilke mørtler, og resultatet blev den meget benyttede og populære Weber Mørtelvælger. Det krævede halvandet år og mange timer i laboratoriet med at teste og dokumentere. Og der bliver stadig lavet stikprøver hvert år for at sikre, at testresultaterne stadig er korrekte.

PRØV MØRTELVÆLGEREN:
Klik [her](#) eller scan QR koden med dit kamera

Side 9-byggeriet

Den berømte port med Carlsberg-elefanterne.

Nyt og gammelt sat sammen. Ret godt lavet, ikke?

CARLSBERG BYEN

I den vestlige udkant af Københavns indre kerne finder vi det sandsynligvis mest hypede sted i byen nu og her: Carlsberg Byen.

Her er der i en årrække blevet bygget på livet løs, og der bygges stadig. Hver en millimeter bliver planlagt, anlagt, bebygget. Sådan føles det i hvert fald, når bevæger dig rundt i bydelen.

Næsten al nybyg opføres i tegl, primært rød tegl. På den måde integreres det nye i det gamle. Og netop heri ligger det interessante og fa-

scinerende ved Carlsberg Byen - og nøglen til al hypen: Den tilstræbte sammensmeltning af fortid og nutid, gammelt og nyt, historie og aktuelt levet liv.

Fra et murerfagligt synspunkt er det interessant at se, hvordan der overalt tænkes i og arbejdes med detaljer i murværket. Ikke på niveau med det gamle byggeri (det skal gå hurtigere i dag), men trods alt en vis detaljerighed og kreativitet.

Tag med på en lille fotorundtur i det hippe København.

Nederst venstre

Vis os det murerfirma, og den arkitekt, der laver den slags i dag.

Nederst højre

Alt ved denne facade fungerer. Vanvittig smukt murværk

Flere fotos på næste side

Her og der skyder nybyg og højhuse op. Men ret godt integreret i den gamle bygningsmasse.

Hvem siger også at vinduer altid skal være firkantede?

Nederst venstre

Hvem finder på sådan noget? Flot er det, som store guldkapsler?

Nederst højre

En af de mest simple nye facader. Enkelt og flot.

GF
2024

Generalforsamling – og meget mere

Generalforsamlinger kan tit bruges som en slags temperaturmåling i en organisation. Er der et godt samarbejds-klima i bestyrelsen? Er der opbakning til kursen blandt medlemmerne? Er der ro på bagsmækken, som man siger? Årets generalforsamling i Murersektionen tyder på, at der kan svares ja til alle tre spørgsmål.

Lad os få det formelle på plads først: Formand Peter Andersen (Fasadgruppen Norden AB) fik genvalg for en periode på to år. Han tager dermed hul på sin fjerde periode som formand.

Kenneth Kristensen fra B. & V. Kristensen A/S i Ringkøbing blev valgt som nyt medlem af bestyrelsen. Han erstatter Johnny Røn.

Det reviderede årsregnskab og budgettet for det kommende år blev godkendt.

Ud over disse – nok så vigtige – punkter på dagsordenen vil generalforsamlingen 2024 måske især blive husket for de indlæg, som IKKE handlede om valg og regnskab og formalia.

Med genvalget tager Peter Andersen hul på sin fjerde periode som formand.

Traditionen tro blev generalforsamlingen holdt på Munkebjerg Hotel ved Vejle.

Pænt fremmøde på ca. 100 på Munkebjerg Hotel i Vejle.

Fortsættes...

GF
2024

Rabatordning, status og kunstig intelligens

Medlemmer af Murersektionen har fået skræddersyet en rabatportal gennem Danmarks største fordelsprogram: Visma Logbuy. Portalen med dens mere end 2800 rabataftaler fra +900 partnere blev præsenteret for forsamlingen (læs mere på side 5).

Efterfølgende blev der gjort status på to meget aktuelle emner og projekter igangsæt af Murersektionen: En Rambøll-rapport om klimaberegninger på fuger og mursten samt den såkaldte mørtelproblematik (læs mere på side 6).

Og så blev dagens officielle program afsluttet med et mind-blowing oplæg af Bent Dalager fra KPMG NewTech: AI i murerfaget.

Normalt forbinder man måske ikke murerfaget med AI (kunstig intelligens), men hvorfor egentlig ikke? Når nu AI for eksempel kan gøre os klogere på og hjælpe os med alt fra byggeråd til forbandt-typer over lønkørsler og virksomhedens skriftlige arbejde.

Alle tilstedeværende gik, vil vi påstå, fra dette AI-oplæg med en klar fornemmelse af, at fremtiden – også den mere nære fremtid – kommer til at se helt, helt anderledes ud. Også for murerfaget.

Engagement og gode spørgsmål fra forsamlingen.

Bent Dalager fik forsamlingen til at spærre øjnene op med sit oplæg om AI.

BESTYRELSES-MEDLEMMER

Bestyrelsen for Murersektionen består af:

- **Peter Andersen**
*(Fasadgruppen Norden AB)
(formand)*
- **Søren L. Rasmussen**
*(Bo Michelsen A/S)
(næstformand)*
- **Bo Lykke Jacobsen**
(Din Entreprenør Partner A/S)
- **Casper M. Hansen**
(Brdr. Thybo A/S)
- **Christian Dahl Pedersen**
(J. Ole Pedersen A/S)
- **Hans Peter Jensen**
(Lykou ApS)
- **Karsten Lange**
(OPN Enterprise A/S)
- **Rasmus Mortensen**
(HHM A/S)
- Kenneth Kristensen**
(B. & V. Kristensen A/S).

Mr. Murersektionen takker af

Vi har en Mr. Universe. Vi har en Mr. Green. Vi har sågar en Mr. Skills. Og så har vi vores helt egen Mr. Murersektionen: Jørgen Boje. Et koryfæ i vores organisation går på pension efter 38 års tro tjeneste.

---

*Kære Jørgen Boje,
tusind tak for det hele.
Vi ønsker dig det allerbedste otium.*

Det er ikke så almindeligt længere. At en person dedikerer næsten 38 år af sit arbejdsliv til en bestemt virksomhed eller organisation. Men det er lige præcis, hvad Jørgen Boje har gjort.

I forskellige roller, med forskellige titler og under organisationens skiftende navne, har Jørgen Boje været et sikkert anker. For mange har han utvivlsomt været en slags personificering af Murersektionen i dens forskellige klædedragter.

Men nu er det slut. Med udgangen af marts gik Jørgen Boje på pension.

38 år i overskrifter

- Jørgen Boje er uddannet Bygningsingeniør fra Aarhus Teknikum og blev i 1986 ansat i det, der dengang hed Entreprenørforeningen. I slutningen 80'erne blev han sekretær for Murersektionen i Entreprenørforeningen.
- I 1998 ændrede Entreprenørforeningen navn til Danske Entreprenører og i forbindelse med fusion til Dansk Byggeri i 2003 fungerede Jørgen Boje som kontorchef for kontoret i Aarhus og

efterfølgende samlede bindeled for kontorerne i provinsen.

- I forbindelse med fusionen til Dansk Byggeri i 2003 var det naturligt, at Jørgen Boje fortsatte som sektionsskretær for den nu nye og samlede Murersektion.
- I forlængelse af fusionen fortsatte han tillige med at være sekretær og administrator for den nyetablerede landsforening Murerentreprenørerne. Ligesom at han i en periode fungerede som amtssekretær ved organisationens regionale og lokale forpligtigelser.
- Derudover varetog Jørgen Boje i en årrække logistikken ved overenskomstforhandlingerne på murerområdet. Blot for at fremhæve nogle af de vigtigste overskrifter.
- Da Dansk Byggeri i 2021 fusionerede med Dansk Industri, var Jørgen Boje såmænd fortsat sektionens sikre tovholder under overgangen.

Tak!

Lovpligtig tidsregistrering fra 1. juli

Så godt som alle danske arbejdsgivere skal senest 1. juli 2024 indføre et tidsregistreringssystem, så medarbejderne kan registrere deres daglige arbejdstid.

Folketinget har vedtaget, at alle virksomheder skal have et tidsregistreringssystem på arbejdspladsen med det formål at sikre overholdelse af arbejdstidsreglerne.

Systemet skal:

- være objektivt, pålideligt og tilgængeligt
- kunne måle den daglige og ugentlige arbejdstid
- give medarbejderne adgang til deres egne tidsregistreringsdata
- kunne opbevare oplysninger i mindst fem år efter hver referenceperiode.

Digital løsning nemmest

Som udgangspunkt er der ikke noget krav om, at tidsregistreringssystemet skal være elektronisk. Men det må forventes, at de fleste arbejdsgivere gør brug af en digital løsning, da dette vil være den letteste måde at sikre kravet om, at systemet til tidsregistrering skal være objektivt, pålideligt og tilgængeligt.

FAKTA

Den lovpligtige tidsregistrering er sat i verden for at beskytte medarbejdernes rettigheder. Nærmere bestemt for at sikre, at arbejdsgivere overholder arbejdstidsreglerne, der siger:

- at medarbejdere ikke må arbejde mere end 48 timer om ugen i gennemsnit inden for en hvilken som helst periode af fire kalendermåneder (også kaldet 48-timers-reglen)
- at medarbejdere skal have 11 sammenhængende hviletimer inden for 24 timer (også kaldet 11-timers-reglen)
- at medarbejdere har krav på én ugentlig fridag.

Ovenstående regler er allerede lovpligtige. Den nye lov skal blot gøre det nemmere at dokumentere, om loven overholdes eller ej.

FAGLIG VOLDGIFT

Afslutning af akkord svarer til ophøret af en tidsbegrænset ansættelse - også for tillidsrepræsentanter

En faglig voldgift fastslår, at tillidsmænd og arbejdsmiljørepræsentanter ikke har ansættelsesretlig særstatus ved ophøret af en igangværende akkord, herunder driftsmæssig betinget nedmanding.

Der er således ikke tale om en opsigelse i ligebehandlingslovens forstand, når ansættelsesforholdet afsluttes for akkordansatte tillidsrepræsentanter. Tillidsrepræsentanterne er med andre ord underlagt samme regler som andre akkordansatte ved akkordens ophør.

Voldgiften betoner, at der i overenskomstens tillidsrepræsentantregler om beskyttelse mod afskedigelse *ikke* er gjort udvidelse, så reglerne omfatter fratrædelse ved udløb af en aftalt opgavebestemt eller tidsbegrænset ansættelse til udførelse af en akkord på en midlertidig byggeplads.

Kombinationen af akkordansættelse og pladsvalgt tillidsrepræsentant indebærer således efter Bygningsoverenskomsten, at ansættelsen ophører, når akkorden er opfyldt, og at tillidshvervet bortfalder, når ansættelsen ophører.

Sammenfattende konkluderer voldgiftens opmand, at klager kun kan få medhold, hvis klager kan godtgøre (dvs. klager har bevisbyrden at løfte), at der foreligger konkrete omstændigheder, hvorefter tillidsrepræsentanternes ansættelsesforhold *ikke* kan anses for tids- eller opgavebegrænset, men må anses for en vedvarende ansættelse på pladsen.

Opmanden fandt ikke dette bevist og frifandt derfor virksomheden.

→ **Læs afgørelsen i dens fulde ordlyd**

Gør kemisk risikovurdering jordnær – det skal give mening

Har du tænkt over, hvor der er kemi, og har I lavet den lovpligtige kemiske risikovurdering? Hvis ikke, er der inspiration at hente hos entreprenørvirksomheden KG Hansen.

Kemisk risikovurdering er lovpligtigt, men mange virksomheder er stadig i tvivl om, hvordan det kan gribes an. Hos KG Hansen er det vigtigt, at de kemiske risikovurderinger kan bruges til noget ude i marken.

Kemisk risikovurdering skal give mening

For Anna-Grethe Callesen, arbejdsmiljøansvarlig, og Ulla Strandby, arbejdsmiljøkoordinator, var det egentlig ligetil. Kemisk risikovurdering skal give mening – på en helt konkret og lavpraktisk måde.

At få implementeret viden fra de kemiske risikovurderinger i dagligdagen er en vedblivende opgave, og her spiller instruktion og systematik en stor rolle.

Tre gode råd

Arbejdet med kemiske risikovurderinger har givet nye indsigter som blandt andet har resulteret i en ny bevidsthed om skadelige produkter og ekstra udsugning. Anna-Grethe Callesen og Ulla Strandby har derudover udarbejdet tre gode råd til andre virksomheder:

- 1 Lav kemisk risikovurdering ofte, så man kan huske, hvad det går ud på, og det bliver en rutine.
- 2 Få det ned på et niveau, hvor alle kan være med. Tænk arbejdsopgaver i løbet af arbejdsdagen og hvilken farlig kemi, der både opstår og som I køber. Slibestøv er også kemi.
- 3 Brug opstartsmøder på alle nye projekter som en anledning til at instruere medarbejdere og at tage stilling til udsættelse for farlig kemi.

LÆS MERE OG FAKTAARK

- Læs mere om, hvordan KG Hansen trin for trin kom i gang med kemiske risikovurderinger, og hvilke erfaringer de gjorde sig
- Find faktaark om kemisk risikovurdering og instruktion på BFA Bygge og Anlægs hjemmeside

Kontakt

Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at kontakte:

Chefkonsulent Anders Svendsen
tlf.: 6114 5010 / mail: asv@di.dk

DE 10 BUD

Afdækning / fugtspærre / afsyring

Disse tre emner er også overskrifter på de tre mest populære De 10 Bud-webinarer blandt vores medlemmer. En guldgrube af nyttig viden serveret på 45 minutter. Til at se lige når det passer dig.

Vis os det murerfirma, som aldrig har oplevet udfordringer omkring afdækning eller fugt/fugtspærre eller afsyring/afrensning af murværk. Et sådant firma findes næppe.

Med det sagt er det måske ikke overraskende, at De 10 Buds webinarer (videoer) omhandlende netop disse tre emner er blevet rigtig godt modtaget blandt murermestre. Hvis du er en af dem, der ikke har fået set webinarerne, så er det ikke for sent. Vi har nemlig optaget dem, så du kan se dem, når det passer dig.

De varer 45 minutter hver, og det er 45 minutter godt givet ud.

DE TRE POPULÆRE WEBINARER

Webinar 1: Fugtspærre

Bl.a. gennemgang af de forskellige teknikker til at udføre fugtspærre, opmærksomhedspunkter ved fugtspærre ved åbninger og komplicerede konstruktioner, samt hvordan fugtspærre udføres korrekt i murværk.

Webinar 2: Afsyring (afrensning) af murværk

På dette webinar får du blandt andet en gennemgang af, hvornår afsyring kan bruges og ikke bruges til at afrense murværk, og korrekt afsyring demonstreres.

Webinar 3: Afdækning

Gennemgang af de forskellige typer af afdækning og af hvornår afdækningstyperne skal bruges.

Du finder webinarerne her

DE 10 BUD

1 Projektet skal være tydeligt

Projektet skal være klart og entydigt og indeholde alle løsninger, herunder valgte materialer, sålbænke, skorstene, placering af dilatationsfuger, murværkskonsoller, forbandt og sammenbygning med andre dele af bygværket.

2 Gør murværket til en del af bygværket

Murværket skal tilpasses bygværkets udformning og udtryk. Gennemtænk hvad murværket skal kunne modstå. Tænk dit bygværk i gennem og vær bevidst om, hvordan murværket eksponeres i bygværket.

3 Planlæg arbejdet

Arbejd med realistiske tidsplaner, der giver plads til samspil mellem alle håndværkere. For lidt tid er den største kilde til fejl.

4 Tal med bygherren - afstem forventninger

Vær præcis om, hvordan murværket skal afleveres og se ud. Forklar, hvad bygherren kan forvente af farveforskelle, ujævnheder og fuger. Forklar, at det færdige resultat som tommelfingerregel skal bedømmes på afstand. Overvej at dokumentere dit arbejde.

5 Miljø og materialer skal passe sammen

Husk, at sten og mørtel skal passe til det miljø, I bygger i. Kystnære områder er i en højere eksponeringsklasse og stiller andre krav til materialer end fx i byområder.

6 Sten og mørtel skal passe sammen

Husk at sikre, at sten og mørtel passer sammen. Vær opmærksom på, at de enkelte mursten og mørtler har forskellige egenskaber.

7 Dæk murværket af

Forlad aldrig dit arbejde ubeskyttet. Nyopført murværk skal altid afdækkes mod nedbør og sikres mod frost i de kolde måneder. Det samme gælder materialer, herunder sten, der ikke er murede endnu.

8 Fyld fugerne

Vær omhyggelig med fugerne. De skal være fyldte og bearbejdes, mens de stadig er plastiske.

9 Mur rent - og minimer brugen af syre

Mur rent og undgå så vidt muligt afsyring. Rengør murværket med rent vand eller børste. Bruger du alligevel syre, så følg anvisningen og vær opmærksom på, at ikke alle mursten tåler afsyring.

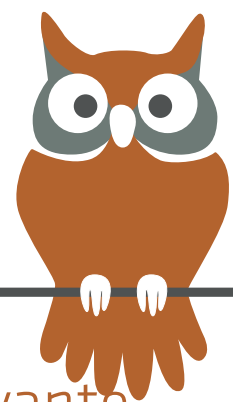
10 Styr fugten - husk fugtspærren

Husk altid din fugtspærre. Både ved soklen og over alle åbninger. Fugtspærren skal være tæt og lede fugten ud af murværket.

WWW.DE10BUD.DK

KURSER & UDDANNELSE

DI Byggeri udbyder en række kurser, som kan være relevante for dig og din virksomhed. Se et udpluk her.

BYGGERIETS OVERENSKOMSTER (ONLINE)

På dette kursusforløb giver vi dig et grundigt indblik i byggeriets overenskomster og relevante personalejuridiske forhold. Vi dykker ned i regler for timelønnede og ansættelser på funktionærlignende vilkår. Du får et overblik over forpligtelser og rettigheder, og hvilke muligheder og begrænsninger der er.

Tid og sted:

Onlinekurset er fordelt over tre moduler/dage og ligger i enten april eller november:

9., 16. og 23. april 2024 kl. 9-12.30

5., 12. og 19. november 2024 kl. 9-12.30

→ Læs mere om gå online-kurset og tilmeld dig her

→ [Se alle vores kurser her](#)

DI BYGGERIS UDDANNELSE FOR NYE BYGGELEDERE

En uddannelse målrettet den nye byggeleder, som er tilpasset de ledelsesmæssige udfordringer, han eller hun står over for i de første år som leder af entrepriser og små og store projekter.

Uddannelsen styrker byggelederens kompetencer i grundlæggende discipliner som kommunikation, samarbejde, planlægning, sagsstyring samt overenskomst og prislister.

Og så giver uddannelsen en grundlæggende forståelse for lederens funktion, roller og forhold omkring ledelse af medarbejdere.

4 moduler á 2 dage med start d. 11. april 2024 i Nyborg

→ Læs mere om uddannelsen og tilmeld dig her

Hjælp, råd, vejledning

Vi har gjort det nemt for dig som medlem at finde den person, der kan hjælpe med den udfordring eller besvare det spørgsmål, du måtte have. Med en komplet oversigt over navne og

kontaktoplysninger på hele viften af relevante fagpersoner i DI Byggeri. Herunder et lille udpluk.

[Se den komplette oversigt over kontaktpersoner her](#)

Kasper Toudahl

Uddannelsesudvalg, tekniske udvalg, kommunikation
Tlf. 7216 0116, Mail: kto@di.dk

Benny Lillelund

Bygningsreglement, KS, byggeteknik
Tlf. 5213 2384, Mail: beli@di.dk

Louise Heger Nielsen

Udbudsregler, AB18, konkurrenceregler
Tlf. 7216 0227, Mail: lhe@di.dk

Robert Pajor

Udenlandsk arbejdskraft
Tlf. 7216 0255, Mail: rpa@di.dk

Emil Daugaard

Uddannelse, lærlinge, AMU-kurser mm.
Tlf. 3377 4640, Mail: emda@di.dk

KORT & GODT

STØTTE TIL LÆRLINGE

Vidste du, at lærlinge med udfordringer eller funktionsnedsættelser kan få særlig støtte (SPS)?

Det kan fx være støttetimer på skolen. Eller hjælpemidler som gør det nemmere for lærlingen at gennemføre mureruddannelsen på lige fod med andre. SPS-støtte kræver, at støttebehovet er velbegrundet og beskrives ret præcist. Støttebehovet kan eksempelvis skyldes ordblindhed, kronisk sygdom eller psykiske funktionsnedsættelser.

→ [Læs mere om SPS-støtte.](#)

VIS OS DIT BYGGERI

En flot muret bue. Snorlige murværk. Lækkert flisearbejde. En perfekt pudset facade. Eller noget helt femte. Vores medlemsvirksomheder udfører løbende opgaver, der fortjener at blive set og nå bredere ud.

Så kære medlemsvirksomhed og murermester: Når du nu har en af disse lidt anderledes eller spændende mureropgaver, så del den med os. Tag en håndfuld gode billeder på din telefon og send dem til vores mediekonsulent **Jonas på jonas@mandixmedia.dk**. Så kontakter Jonas jer for lidt korte fakta om opgaven.

FÅ DEN VIGTIGE INFORMATION

Tilmeld dig DI's nyhedsbreve 'Personale Update' og 'Arbejds miljø'. Og få den vigtigste information med relevans for din virksomhed direkte i mailboksen.

Det være sig fx vejledning og nyheder om overenskomster, løn, arbejdstid og arbejdsmiljø samt invitation til relevante kurser og fyraftensmøder.

→ [Tilmeld dig nyhedsbrevene her](#)

DM I SKILLS STÅR FOR DØREN

Så er det nu! DM i Skills står for døren og løber af stablen på [Dyrskuepladsen i Roskilde fra 18.-20. april 2024.](#)

Der er gratis adgang alle dage og forventningen er, at mere end 50.000 tilskuere vil lægge vejen forbi den årlige fejring af erhvervsfagene. Murersektionen er som altid **officiel sponsor** for murer- og flisemurerholdet.

→ [Find program og læs mere om DM i Skills 2024](#)

SKILLS DELTAGERE MURER:

- **Jonas Schwartzback Kroman**, EUC Sjælland, Sandholt & Pedersen
- **Julius Mondrup Brøgger, Tradium**, Murerfirma Morten Brøgger Aps
- **Jens Lunding Nielsen**, EUC Syd, Løjt Murerforretning Aps
- **Tobias Ringberg Andreasen**, EUC Nord, Jorton A/S
- **Emma Nielsen, U/NORD**, Murermester J. Ole Pedersen A/S

SKILLS DELTAGERE FLISEMURER:

- **Sofie Sørensen**, EUC Nord, Murerfirmaet Vilsen
- **Markus Silles Jensen**, Rybners, Murermester Rasmussen APS
- **Benjamin Bøge Weincke Klitgaard**, U/NORD, Madsen & Kastberg Byg A/S
- **Patrick Dahl Gråbæk**, Tradium, Jorton A/S
- **Viktor Aaskov Nielsen**, EUC Nordvestsjælland, Murermester Viktor Aaskov
- **Kristian Bak Hansen**, EUC Nord, Hæstrup Murerforretning

FØLG OS PÅ DE SOCIALE MEDIER

→ [Følg os på Facebook](#)

→ [Følg os på LinkedIn](#)

→ [Følg os på Instagram](#)

Murernyt

DI Byggeri Murersektionen
H. C. Andersens Boulevard 18
1553 København V.
Telefon: 3377 3377
info@murersektionen.dk

Find os på ←

murersektionen.dk

Facebook

LinkedIn

Instagram

Næste nummer ←

Juni 2024

Har du forslag til indhold – byggesager, billeder, informationer eller temaer, så kontakt **Jonas Mandix Aagaard** på **jonas@mandixmedia.dk** eller **tlf. 3024 0270**.